

Nota van toelichting

Kerkrade, 12 augustus 2026

Nummer: 26TI044

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 26Rb062

Commissie: 14 september 2026

- Algemene Zaken en Middelen

Aangeboden door: College van burgemeester en wethouders,

- Burgemeester P. Dassen-Housen

Onderwerp

Zienswijzeprocedure Meerjarenbeleidsplan/meerjarenbegroting Gemeenschappelijke Regeling Historisch Centrum Limburg (GR HCL) 2028-2031 en memo/besluit tussenjaar 2027

Beslispunten

1. In te stemmen met het afgeven van een positieve zienswijze ten aanzien van het meerjarenbeleidsplan en de meerjarenbegroting van de gemeenschappelijke regeling HCL 2028-2031 en memo/besluit tussenjaar 2027

Samenvatting

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Kerkrade neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg. Deze regeling voorziet in de instelling van een openbaar lichaam, genaamd HCL.

In de Wet gemeenschappelijke regelingen is bepaald dat het Dagelijks Bestuur van het openbaar lichaam het meerjarenbeleidsplan en de meerjarenbegroting toezendt aan de gemeenteraden en het bestuur van het waterschap zodat zij in de gelegenheid worden gesteld om een zienswijze hierop in te dienen. GR HCL heeft nu het meerjarenbeleidsplan en de meerjarenbegroting van de gemeenschappelijke regeling HCL 2028-2031 en memo/besluit tussenjaar 2027 aangeboden voor het afgeven van een zienswijze.

Aanleiding

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) verplicht deelnemende overheden (zoals gemeenten, provincies en waterschappen) om voor samenwerkingsverbanden elke vier jaar een meerjarenbeleidsplan inclusief een meerjarenbegroting op te stellen. Dit plan

vormt het strategische kader en de basis voor de kader stellende en controlerende bevoegdheden van de deelnemende gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen.

Historie

- College en raad van Kerkrade hebben respectievelijk op 18-02-2025 en 26-03-2025 ingestemd hebben met toetreding tot de Gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg (HCL).
- De conceptbegroting 2027, en de daarbij horende meerjarenraming 2027-2030 zijn conform de Wgr al middels een zienswijzeprocedure door de raad behandeld op dinsdag 27 mei 2026. De raad heeft na zorgvuldige beraadslaging een positieve zienswijze hierover ingediend.

Artikel 28, zesde lid, van de Gemeenschappelijke Regeling HCL Limburg bepaalt dat het Algemeen Bestuur het Meerjarenbeleidsplan inclusief de Meerjarenbegroting tenminste 13 maanden voorafgaand aan de periode waarop dit betrekking heeft aan de raden van de deelnemende gemeenten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap toezendt. Dit betekent dat het nieuwe Meerjarenbeleidsplan de periode 2028-2031 zal bestrijken. Het huidige meerjarenbeleidsplan inclusief de daarop gebaseerde meerjarenbegroting loopt af eind december 2026. Dat betekent dat er een beleidsvacuüm ontstaat in 2027 en naar alle waarschijnlijkheid de eerste maanden van 2028. Dit is het rechtstreeks gevolg van het feit dat het meerjarenbeleidsplan en de daarop gebaseerde meerjarenbegroting in samenspraak met de nieuw toetgetreden partners tot stand is gekomen. Ook sluit de behandeling van dit meerjarenbeleid op deze wijze beter aan bij de reguliere bestuursperiode. Een nieuw college wordt op deze wijze in de gelegenheid gesteld om te participeren in het nieuwe meerjarenbeleid.

Onder de Wgr gelden specifieke richtlijnen en processen voor dit meerjarenbeleid en de bijbehorende begroting:

- Vierjaarlijkse cyclus: Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling moet in elk geval eens per vier jaar een meerjarenbeleidsplan opstellen, vaak aansluitend op de reguliere bestuursperiode van lokale colleges.
- Democratische verankering: Sinds de wijziging van de Wgr ter versterking van de democratische legitimatie, hebben gemeenteraden nadrukkelijker instemmings- en adviesrecht bij het vaststellen en wijzigen van de begroting en de grote beleidslijnen.
- Kaderstellende rol: Het plan bevat de hoofddoelen, de te leveren prestaties en de financiële kaders voor de komende jaren. Het dagelijks bestuur van de regeling legt op basis hiervan verantwoording af aan de aangesloten raden.

Voorstel

Het meerjarenbeleidsplan en de meerjarenbegroting van de gemeenschappelijke regeling HCL 2028-2031

Het Meerjarenbeleidsplan beschrijft de strategische koers van HCL voor de periode 2028–2031. De komende jaren blijft HCL zich richten op zijn wettelijke kerntaak: het duurzaam bewaren, beheren en toegankelijk maken van overheidsarchieven en andere blijvend te bewaren informatie. Tegelijkertijd speelt HCL in op ontwikkelingen zoals de verdere digitalisering van de overheid, de modernisering van de Archiefwet en de toenemende behoefte aan deskundige ondersteuning op het gebied van

informatiebeheer. Met dit meerjarenbeleid legt HCL de strategische uitgangspunten vast die richting geven aan de verdere ontwikkeling van haar organisatie en die de basis vormen voor de komende jaarplannen en begrotingen.

Het nieuwe meerjarenbeleidsplan toont aan dat de GR HCL de komende jaren een ontwikkeling doormaakt die geënt is op de nieuwe archiefwet en de ontwikkelingen op het gebied van digitalisering. Deze samenwerking biedt voordelen voor de aangesloten partners. Door samen te werken en gebruik te maken van de expertise op het gebied van archivering kan informatie op een eenduidige manier worden gearhiveerd die voldoet aan wet- en regelgeving.

De raad wordt voorgesteld in te stemmen met een positieve zienswijze ten aanzien van het meerjarenbeleidsplan en de meerjarenbegroting van de gemeenschappelijke regeling HCL 2028-2031. De raad heeft op 1-7-2026 al ingestemd met een positieve zienswijze ten aanzien van het meerjarenbeleidsplan 2027-2030.

Memo/besluit tussenjaar 2027

Het huidige meerjarenbeleidsplan inclusief de daarop gebaseerde meerjarenbegroting loopt af eind december 2026. Dat betekent dat er een beleidsvacuüm ontstaat in 2027 en naar alle waarschijnlijkheid de eerste maanden van 2028. Dit is het rechtstreeks gevolg van het feit dat het meerjarenbeleidsplan en de daarop gebaseerde meerjarenbegroting in samenspraak met de nieuw toegetreden partners tot stand is gekomen. Ook sluit de behandeling van dit meerjarenbeleid op deze wijze beter aan bij de reguliere bestuursperiode. Een nieuw college wordt op deze wijze in de gelegenheid gesteld om te participeren in het nieuwe meerjarenbeleid.

Tevens voor de tussenliggende periode tot het moment dat het nieuwe meerjarenbeleidsplan in werking treedt (op zijn vroegst 13 maanden na toezending aan de deelnemers) in te stemmen met het anticiperen op dit nieuwe beleid. De gevolgen van dit extra jaar (de anticipatie op de vierjarige beleidsperiode vanaf 2028) voor de meerjarenbegroting zijn onder het kopje financiën uiteengezet.

De raad wordt voorgesteld in te stemmen met een positieve zienswijze ten aanzien van de memo/besluit tussenjaar 2027.

Kanttekening

1. Het is mogelijk dat niet alle partners instemmen met het voorliggende meerjarenbeleidsplan, de meerjarenbegroting en de memo/besluit tussenjaar 2027

Dat risico wordt echter klein geschat omdat er bij het opstellen van het meerjarenbeleidsplan is samengewerkt met de partners zowel op ambtelijk niveau als in klankbordsessies op bestuurlijk niveau. HCL heeft het meerjarenbeleidsplan daarna ook vertaald in de meerjarenbegroting. De conceptbegroting 2027, en de daarbij horende meerjarenraming 2027-2030 zijn conform de Wgr al middels een zienswijzeprocedure aan de raad behandeld op dinsdag 27 mei 2026. De raad heeft na zorgvuldige beraadslaging op 1-7-2026 een positieve zienswijze hierover ingediend.

Financiën

Gezien de eerder vastgesteld meerjarenbegroting van 2027-2030 loopt de nieuwe meerjarenbegroting 2028-2031 in de pas. Uit de meerjarenbegroting blijkt dat HCL jaarlijks een indexering van 2 % toepast.

Maatschappelijke betrokkenheid

De meerjarenbegroting van de gemeenschappelijke regeling en de daarover door de gemeenteraad gegeven zienswijzen, zullen via de gemeentelijke kanalen door belanghebbenden kunnen worden ingezien. Dit is de participatietrede Informeren.

Vervolg

Nadat alle zienswijzen van de raden van de deelnemende gemeenten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg zijn ontvangen, stelt het Dagelijks Bestuur van het HCL een zienswijzennota op. In deze nota wordt inzichtelijk gemaakt welke zienswijzen zijn ontvangen en op welke wijze deze zijn verwerkt. Vervolgens stelt het Dagelijks Bestuur het Algemeen Bestuur en de deelnemers in kennis van het oordeel over de ingediende zienswijzen en de wijze waarop daarmee is omgegaan. Daarna zal het Algemeen Bestuur overgaan tot definitieve vaststelling van het Meerjarenbeleidsplan en de Meerjarenbegroting.

Evaluatie

In de jaarrekeningen zal de gemeenschappelijke regeling HCL verantwoording afleggen over realisatie van de ontwerpbegroting voorgenomen strategische plannen en financiële ontwikkelingen.

Bijlagen

1. Meerjarenbeleidsplan 2028-2031 GR HCL
2. Meerjarenbegroting 2028-2031 GR HCL
3. Memo/besluit tussenjaar 2027